

NLFs «tiltaksplan»

for å redusere den negative effekten
av økningen i bedriftenes kostnader som
følge av den internasjonale krisen





Innledning

I løpet av 2021 økte kostnadene for norske transportbedrifter med 9,3 % ifølge SSB. I samme periode steg konsumprisindeksen med 4,6 % mens produktprisen i godstransport kun økte med 2,2 %. Siden årsskiftet 2021/22 har den sterke økningen i kostnadene fortsatt, særlig med en galopperende økning i drivstoffprisene.

I løpet av 2021 steg drivstoffprisene med hele 26 %. En liter diesel levert via Circle K hadde pr. 1. januar 2021 en pris på kr. 11,22 eks. MVA pr. liter. Pr. 9. mars 2022 kostet den samme literen kr. 18,54 eks. MVA! Det er en differanse på hele kr. 7,32 tilsvarende 65,24 %. Fra 1. januar i år er økningen på 4,59 kr = 32,9 %. Bare de to siste døgnene har prisen økt med 176 øre + MVA! Ytterligere prisøkninger er varslet og anerkjente økonomer spår en dobling av råoljeprisen før sommeren. Dette medfører store negative konsekvenser for den enkelte bedrift og deres kunder.

Norsk transportnæring består i hovedsak av små og mellomstore bedrifter uten stor administrasjon, økonomisjefer eller forhandlingssjefer. De er spredt utover i by og bygd og utgjør en svært viktig del av grunnlaget for vår spredte bosetting, og ikke minst for at det også finnes arbeidsplasser for den parten i et forhold som ikke er sysselsatt i helse eller skole. NLF organiserer om lag 3000 bedrifter og transportsentraler med om lag 23 000 ansatte landet over. 37 % av NLFs medlemsbedrifter er enkelpersonforetak – såkalte énbilseiere. Hele 75 % av medlemsbedriftene har 5 eller færre biler.

Både de små og de store aktørene i denne næringen lever i en hard nasjonal konkurranse og er en lavmarginnæring. Ifølge SSB har allmennaksjeselskapene i Norge dobbelt så høy driftsmargin som norske aksjeselskaper i godstransport. For godstransport ligger driftsmarginen rundt 3 % (perioden 2017 – 19, SSB). Interne undersøkelser med nyere tall enn SSBs viser ingen positiv utvikling.

Norsk transportnæring lever også i en hard internasjonal konkurranse der det bl.a. er fullt mulig å ha med seg rundt 1200 liter billig diesel inn i landet. Det er mer enn hva som er lovlig innførsel, men med en særs lav andel kontrollerte lastebiler er sjansen for å bli oppdaget nesten lik null. Med 1200 liter polsk diesel på tanken til bruk i Norge, til en pris som ifølge nettstedet globalpetrol-prices.com ligger 1,396 USD lavere enn Norge pr. 7. mars, sier det seg selv at de enkelt kan konkurrere ut norske transportselskapet med dårlig lønnsomhet og dårlig likviditet.

For å bistå medlemsbedriftene i arbeidet med å redusere effektene av den galopperende økningen i dieselpriisen arbeider NLF langs mange spor. I dette dokumentet har vi laget en oversikt over de viktigste tiltakene og kravene vi arbeider med – og gode råd til våre bedrifter.

Oslo 9. mars 2022



NLFs medlems-
bedrifter kan kontakte
NLF-Advokatene på
tlf. 415 44 300
post@vectio.no

01

Varsle kundene!

Det første - og viktigste tiltaket er både muntlig og skriftlig å varsle kundene om at uforutsette økninger i kostnadene gjør at det må innføres et drivstofftillegg på fakturaen.

Dette må gjøres i tråd med bestemmelsene som finnes om dette i kontrakten. Dersom det ikke finnes bestemmelser om dette, må kundene varsles skriftlig om at et slikt tillegg kommer.

Dersom kontrakten din inneholde bestemmelser som tilsynelatende hindrer dette, er det likevel mulig å komme rundt det. NLF har vedtatt å yte én time gratis bistand fra NLF-Advokatene for å gi rådgivning i slike tilfeller. NLF-Advokatene har også utarbeidet en juridisk vurdering som kan leses av **NLF-medlemmer på lukket medlemsområde på lastebil.no**

Denne vurderingen viser til tre kategorier som kan komme til anvendelse

- 1. Bristende forutsetninger.** I denne kategorien plasseres hendelser som påstås å innebære en forutsetningssvikt. Det vil si at det forelå en forutsetning for avtalen som ikke har slått til og som gir rett til å endre avtalen.
- 2. Force Majeure.** Dette er hendelser som er utenfra kommende, ekstraordinære og for partene upåregnelige begivenheter. Det blir vanligvis vist til hendelser som krigsutbrudd, opprør, blokade, brann, streik og lockout.
- 3. Urimelige kontraktsvilkår.** Det er en lovbestemmelse som helt generelt gir mulighet til å revidere en avtale dersom det ville være urimelig å gjøre den gjeldende etter sitt innhold.

02

Dokumenter dine kostnader!

Enhver bedrift må ha oversikt over egne kostnader og hvordan ulike kostnadselementer påvirker totalkosten. Til dette har NLF flere tilbud.

Kostnadsindeks for lastebiltransport som gis ut i samarbeid med SSB

- Denne dokumenterer hvordan kostnadsutviklingen har vært fordelt på ulike kostnadselementer og bransjer. Indeksen er gratis tilgjengelig for NLF-medlemmer på lukket medlemsområde på lastebil.no
- Alle kontrakter bør ha en bestemmelse som avklarer justering/reforhandlinger i tråd med indeks og justeringstidspunkt – pluss egne bestemmelser om ekstraordinære forhold.

NLF Kalkyle

- NLF har et eget kalkyleprogram til rådighet for NLF-medlemmer. Her kan en legge inn sine kostnader og utarbeide kalkyler for sin virksomhet. Programmet er tilgjengelig på lastebil.no.



NLFs dieselskostskjema

- NLF gir ut et eget skjema der medlemsbedriftene kan gå inn og se dieselskostnadens påvirkning på totalkostene basert på økning fra en gitt dato. Skjemaet oppdateres daglig og er alltid gratis tilgjengelig på lukket medlemsområde på lastebil.no



03

Snakk med dine leverandører!

Dersom bedriften opplever likviditetsutfordringer, er det viktig å gripe fatt i utfordringene umiddelbart. Ikke vent i den tro at det går over.

NLF er i løpende kontakt med våre samarbeidspartnere og i forbindelse med økningen i drivstoffprisen har vi tatt kontakt med Circle K for å få dem til å se på muligheter for å øke kredittgrensene og/eller inngå nedbetalingsavtaler for bedrifter med likviditetsutfordringer.

Det samme gjør vi med øvrige leverandører. Medlemsbedriftene må så raskt som mulig selv ta kontakt med sine leverandører og gjøre slike avtaler. Det er for sent å gjøre dette når kreditorene banker på døren!

NLF-Advokatene bidrar også her. Ta kontakt på tlf. 415 44 300 eller post@vectio.no. NLF stiller med én time gratis rådgivning for bedrifter som har utfordringer knyttet til krisen.



04

Skaff deg kompetanse!

Et av NLFs sentrale strategiske mål er å profesjonalisere medlemsbedriftene. For å bidra til det har vi lansert NLF-Skolen. Gjennom ulike kurs, digitale og fysiske, tilbyr vi gratis kompetanse til medlemsbedriftene.

Alle kurs er tilgjengelig på nettsiden

Aktuelle kurs er:

- Kurs i regnskap og finansiering
- Kurs i kalkulasjon
- Kurs i transportavtaler/forhandling

Du kan også alltid ta en prat med en av NLFs bedriftsrådgivere eller en av våre regionssjefer.



Vi kan ikke gå inn i hver enkelt bedrifts økonomi, men kan gi gode tips og råd om hvordan å gå frem. Du finner disse på post@lastebil.no eller på telefon 414 44 100.

05

NLF arbeider for bedre rammebetingelser

Gjennom organisasjonens nettverk arbeider alltid NLF for å bedre rammebetingelsene til medlemsbedriftene. Det har NLF gjort også i denne saken og vi har laget et omfattende notat om arbeidet fra sommeren 2021 og frem til nyttår. Det kan leses av NLF-medlemmer på lukket medlemsområde på [lastebil.no](https://www.nlf.no).

Etter nyttår 2022 har prisen på diesel fortsatt å øke og med Russlands invasjon i Ukraina tar den helt av. Sammen med NHO Logistikk og Transport har vi derfor krevd at staten vedtar en krisepakke. Brevet til finansministeren og Stortinget kan du lese på [lastebil.no](https://www.nlf.no). I kravet til Regjeringen er følgende tatt med;

Midlertidig fjerning av veibruksavgiften

NLF og NHO LT ber om at staten midlertidig reduserer eller fjerner veibruksavgiften. Den utgjør kr. 3,52 pr. liter diesel og vil være et vesentlig bidrag til å bedre likviditeten til transportselskapene. Tiltakene kan innføres generelt eller det kan avgrensnes til godstransport og egentransport i næring. Praktisk kan det gjennomføres av selskapene som distribuerer drivstoff, som allerede i dag administrerer innkreving av drivstoffavgifter på vegne av staten.

Utenlandske selskaper med fellesskapstillatelse som fyller drivstoff i Norge, kan få refundert avgiftene f.eks. ved å levere inn et refusjonskrav basert på dokumenterte utlegg ved utgående grensekryssing. Dette bør kunne gjøres på en enkel og ubyråkratisk måte.

Innføring av en ordning med «professional diesel»

Som et tillegg til midlertidig fjerning av veibruksavgiften, ber vi regjeringen vurdere å innføre ordningen med «Professional Diesel» i Norge.

Professional diesel er en ordning der staten etter nærmere regler, med utgangspunkt i EUs energiskattedirektiv, refunderer innbetalt avgift til selskapene som omfattes av ordningen. Refusjonsordningen er i bruk i 8 EU-land og er i ferd med å bli innført også i Finland. Ordningen innebærer altså at staten, etter nærmere regler, refunderer innbetalt avgift til selskapene i transportnæringen. Nivået for refusjon er, etter det vi har funnet ut, mellom 17 og 25 Eurocent pr. liter.

Fordelen med ordningen er at den er et EU-godkjent system hjemlet i EUs energiskattedirektiv. Dette direktivet er riktignok ikke gjeldende i Norge, men etter vår vurdering vil en nasjonal ordning for refusjon ikke kunne overprøves av ESA så lenge ordningen utformes i tråd med dette direktivet.

Revurdering av CO2-avgiftene

Det er også grunn til å stille spørsmål ved grunnlaget for de høye CO2-avgiftene på drivstoff gitt situasjonen nå. Hensikten med å prise CO2 så høyt som en gjør nå er å bidra til høyere priser på fossilt drivstoff for å lette overgangen til fossilfrie løsninger. Slik situasjonen er nå er det åpenbart at det ikke er behov for en slik avgift.



NORGES LASTEBILEIER-FORBUND

Postboks 7134, St. Olavs plass, 0130 OSLO
Telefon: 415 44 100 - E-post: post@lastebil.no

www.lastebil.no